

(๓๑ ทวิ)

คำสั่ง

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ สต๑๑/๒๕๕๑

คดีหมายเลขแดงที่ ๒๓๓๓ /๒๕๕๑

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๒๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ความ พัง

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง
นายธีรพล จอมเล็ก ผู้คัดค้าน

เรื่อง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง และจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลแม่แฝก และเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง นายมนัส จอมงาม ยื่นคำร้องคัดค้านต่อผู้ร้องว่า การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ร้องไต่สวนแล้วได้ความว่า ผู้คัดค้านให้นางเหรียญ กอนแก้ว ทีมงานช่วยเหลือผู้คัดค้าน จ่ายเงินให้แก่นางคำปิ่น มาเจริญ กับนางสาวมะลิ มาเจริญ คนละ ๓๐๐ บาท โดยบอกให้ทั้งสองคนเลือกกลุ่มของผู้คัดค้าน และนายบุญเลิศ ลุนศรีทอง ซึ่งถูกวางตัวเป็นรองนายกเทศมนตรีของผู้คัดค้านของให้นางศรีมณี กอนแสง เป็นหัวคะแนนให้ผู้คัดค้าน นางศรีมณี จดบันทึกชื่อของตน มารดา และบุตรสาวให้แก่ นายบุญเลิศ ต่อมา นายนันท์หรืออรรถนันต์ วงศ์ปิ่น หัวคะแนนผู้คัดค้านนำซอง ใส่ธนบัตรมาให้ นางศรีมณี ๕๐๐ บาท กับอีก ๒ ซอง ซองละ ๓๐๐ บาท

/การกระทำ

- ๒ -

การกระทำของผู้คัดค้านเป็นการรู้เห็นเป็นใจต่อการกระทำของนางเหรียญกับนายอนันต์ที่แจกเงินแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอันเป็นความผิดตามมาตรา ๕๗ และมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ ขอให้มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้าน และมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลแม่แฝกใหม่

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า นายมนัส ผู้ร้องเรียนเป็นผู้สนับสนุนนายสุพจน์ กองเงิน ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีแข่งขันกับผู้คัดค้าน ผู้ร้องเรียนเป็นกำนันตำบลแม่แฝก ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่เมื่อทราบและรู้เห็นเหตุการณ์กลับไม่ดำเนินการอย่างไร ต่อเมื่อผลการเลือกตั้งนายสุพจน์ไม่ได้รับเลือกตั้งจึงทำการร้องเรียน เป็นเรื่องผิดปกตวิสัย นางเหรียญกับนายอนันต์ไม่ได้ยอมรับว่าแจกเงินตามที่ถูกกล่าวหา พยานฝ่ายผู้ร้องมีเพียง ๒ ถึง ๓ คน ที่กล่าวอ้างลอย ๆ ว่ามีการซื้อเสียง ไม่อาจฟังได้ว่าผู้คัดค้านแจกเงินซื้อเสียง ขอให้ยกคำร้อง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ได้สอบสวนและตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่ามีเหตุอันควรสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลแม่แฝกใหม่และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านหรือไม่ ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๐ ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลแม่แฝกประกาศให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลแม่แฝก กำหนดวันเลือกตั้งวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๐ ผู้คัดค้านสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีได้ หมายเลข ๒ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ นายมนัส จอมงาม ยื่นคำร้องเรียนว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ตามตำนานเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๕ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐

/ผู้ร้อง

- ๓ -

ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นนายกเทศมนตรีไปก่อน และผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวน ปรากฏข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๐ นางเหรียญ กอนแก้ว ซึ่งเป็นหัวหน้าคณะของผู้คัดค้านบอกให้นางสาวมะลิ มาเจริญ ไปพบที่บ้านแล้ว นำซองใส่ธนบัตร ๓๐๐ บาท มอบให้ บอกให้เลือกตั้งผู้สมัครนายกเทศมนตรีหมายเลข ๒ กับช่วงก่อนวันเลือกตั้ง นางเหรียญ พุดชักรชวานนางคำปิ่น มาเจริญ ให้ลงคะแนนเสียงให้ผู้คัดค้านแล้วจะมีของตอบแทนให้ ต่อมาวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๐ นางเหรียญ โทศัพท์หาบุตรสาวนางคำปิ่นให้ไปรับเงิน ๕๐๐ บาท ครอบครวนางคำปิ่นมีสิทธิเลือกตั้งทั้ง ๓ คน กับได้ความว่า นายบุญเลิศ ลุนศรีทอง ผู้ถูกวางตัวเป็นรองนายกเทศมนตรีของผู้คัดค้าน ขอให้นางศรีมณี กอนแสง เป็นหัวหน้าคณะและสนับสนุนผู้คัดค้าน นางศรีมณีจัดซื้อตนเอง มารดา และบุตรสาวให้ไป ต่อมาวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๐ เวลาประมาณ ๑๔ นาฬิกา นายนันท์หรือนันต์ วงศ์ปิ่นนำซองธนบัตรใส่ธนบัตร ๕๐๐ บาท มอบให้นางศรีมณี และอีก ๒ ซอง ใส่ธนบัตรซองละ ๓๐๐ บาท ฝากให้มารดากับบุตรสาวนางศรีมณี การกระทำของนางเหรียญกับนายอนันต์ เป็นการให้เงินเพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้านและเชื่อว่าผู้คัดค้านรู้เห็นเป็นใจต่อการกระทำ ความผิดดังกล่าวด้วย เห็นว่า เมื่อนายมนัส ร้องเรียนแล้ว ปรากฏตามสำนวนการสืบสวนสอบสวนของผู้ร้อง เอกสารหมายเลข ร.๖ ว่า เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของผู้ร้องได้สอบปากคำพยานฝ่ายผู้ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นจ่ายเงินซื้อเสียงคือ นายมนัส จอมงาม นางศรีมณี กอนแสง นางสาวมะลิ มาเจริญ นางคำปิ่น มาเจริญ ซึ่งให้การยืนยันตามคำร้องในเรื่องการซื้อเสียงว่าเป็นจริง ส่วนพยานฝ่ายผู้คัดค้าน

/มีผู้คัดค้าน

- ๔ -

มีผู้คัดค้าน นางเหรียญ กอนแก้ว นายอนันต์ วงศ์ปิ่น นายบุญเลิศ ลุนศรีทอง ซึ่งให้การเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายผู้คัดค้านและยืนยันอยู่ ส่วนในชั้นพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ผู้ร้องนำว่าที่ร้อยตรีพิชัญ เตชะเสน นายมนัส จอมงาม นางคำปิ่น มาเจริญ นางสาวมะลิ มาเจริญ และนางศรีมณี กอนแสง มาได้สวนเป็นพยานบุคคล ฝ่ายผู้คัดค้านเสนอบันทึกคำพยานบุคคลของผู้คัดค้าน นางเหรียญ กอนแก้ว นายอนันต์ วงศ์ปิ่น และนายอนันต์ ดิง ซึ่งพยานต่างยืนยันรับรองคำให้การของตนในสำนวนการสืบสวนสอบสวน เอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๕ โดยไม่ปรากฏว่าการสืบสวนสอบสวนของคณะอนุกรรมการสืบสวนสอบสวนที่ผู้ร้องแต่งตั้งนั้น ได้ดำเนินการโดยไม่เป็นกลางหรือกระทำโดยมีอคติหรือเอนเอียงต่อผู้ยื่นคำร้องหรือผู้คัดค้าน ทั้งยังให้โอกาสทั้งสองฝ่ายนำพยานของแต่ละฝ่ายมาให้การต่อคณะอนุกรรมการสืบสวนสอบสวน เมื่อพิจารณาคำให้การพยานบุคคลทั้งสองแล้วเห็นว่า นางสาวมะลิ นางคำปิ่น นางศรีมณี พยานผู้ร้องซึ่งอ้างว่ารับเงินจากนางเหรียญกับนายอนันต์ นอกจากจะยืนยันในชั้นสืบสวนสอบสวนแล้วยังเบิกความยืนยันในชั้นพิจารณา โดยเฉพาะนางคำปิ่น เป็นเพื่อนกับนางเหรียญ ส่วนนางศรีมณีก็เป็นเพื่อนกับนายบุญเลิศทางพิจารณาไม่ปรากฏสาเหตุโกรธเคืองกัน ไม่มีเหตุระแวงว่าแก้งเบิกความปรักปรำฝ่ายผู้คัดค้าน พยานผู้ร้องยืนยันพฤติการณ์การซื้อเสียงชัดเจนในส่วนของบุคคลที่เข้าซื้อเสียง วันเวลา จำนวนเงิน และสถานที่จ่ายเงิน ตั้งแต่มีการติดต่อกันไว้ก่อนแล้วและมีการจ่ายเงินก่อนการเลือกตั้งเพียงวันเดียว ซึ่งมีความเป็นเหตุเป็นผลที่น่าเชื่อถือ นางเหรียญกับนายบุญเลิศ พยานฝ่ายผู้คัดค้านก็เคย

/ให้การยอมรับ

- ๕ -

ให้การยอมรับต่อคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน ของผู้ร้องว่า นางเหรียญเป็นทีมงาน
ช่วยหาเสียงให้แก่ผู้คัดค้าน ส่วนนายบุญเลิศยอมรับว่าถูกวางตัวเป็นรองนายกเทศมนตรีคนที่ ๑
ของผู้คัดค้าน อีกทั้งในชั้นพิจารณาผู้คัดค้านก็ไม่ได้นำเสนอปฏิเสธข้อเท็จจริงนี้ กับนายบุญเลิศ
ก็ไม่ได้มาเบิกความปฏิเสธความสัมพันธ์กับนายอนันต์ที่จ่ายเงินให้แก่นางศรีมณี ดังนั้นก็ต้องฟังว่า
นางเหรียญเป็นหัวหน้าผู้คัดค้าน กับนายบุญเลิศถูกวางตัวเป็นรองนายกเทศมนตรีจริง
เมื่อพิเคราะห์ประกอบกับที่ได้ความจากการไต่สวนพยานผู้ร้องว่า ในการซื้อเสียงนางเหรียญกับ
นายบุญเลิศบอกว่าขอให้เลือกหมายเลข ๒ หรือผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านยอมรับประโยชน์ จึงน่าจะเชื่อ
ผู้คัดค้านรู้เห็นเป็นใจต่อการกระทำความผิดดังกล่าวด้วย ในส่วนที่ผู้คัดค้านต่อสู้ว่า นายมนัสเพิ่งมา
ร้องเรียนเมื่อทราบผลการเลือกตั้งว่าผู้คัดค้านได้รับเลือกตั้งแล้ว และนายมนัสมีความสนิทสนมกับ
นายสุพจน์ คู่แข่งผู้คัดค้านจึงเป็นข้อพิรุธนั้น เห็นว่านายมนัสผู้ร้องเรียนมีตำแหน่งเป็นกำนัน
อยู่ในพื้นที่ที่มีการซื้อขายเสียงกันตามบันทึกถ้อยคำของนายมนัส เอกสารหมายเลข ร.๒ ซึ่งให้เห็นว่า
นายมนัสได้รับคำร้องจากชาวบ้านตำบลแม่แฝก ขอให้เป็นตัวแทน จึงเข้าร้องเรียนต่อผู้อำนวยการ
การเลือกตั้ง มิใช่ นายมนัสเข้าร้องเรียนด้วยตนเอง แม้นายมนัสเบิกความตอบคำถามทนาย
ผู้คัดค้านยอมรับว่ามีความสนิทสนมกับนายสุพจน์ก็ตาม แต่เมื่อพิเคราะห์คำเบิกความแล้วไม่มี
ที่ใดปรักปรำผู้คัดค้าน คงเบิกความอย่างตรงไปตรงมายืนยันข้อเท็จจริงเท่าที่ทราบมาเท่านั้น
จึงไม่เป็นข้อพิรุธตามที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้าง ข้อต่อสู้ของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น ดังนั้นพยานหลักฐาน

/ของผู้ร้อง

- ๖ -

ของผู้ร้องมีน้ำหนักเชื่อได้ว่าผู้คัดค้านรู้เห็นเป็นใจในการซื้อเสียง อันเป็นการกระทำเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗(๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ และเป็นการทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงมีเหตุให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ต้องสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านตามมาตรา ๕๗ ตามคำร้องของผู้ร้อง

จึงมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลแม่แฝกใหม่ กับให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านมีกำหนดเวลา ๑ ปี.

นายณรงค์ กลั่นวารินทร์

นายกีก้อง สมเกียรติเจริญ

นายปานทอง สุ่มมาตย์